

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 48/2025-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Ružomerský papier, občianske združenie**, Židovská 5, Bratislava, IČO 50 440 721, zastúpeného Advokátska kancelária Korytár s.r.o., Sladovnícka 13, Trnava, proti opatreniu predsedníčky Mestského súdu Bratislava III a uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Ncb/18/2024-933 z 11. októbra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 23. decembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd opatrením predsedníčky Mestského súdu Bratislava III (ďalej len „mestský súd“) JUDr. Zuzany Dobošovej Moťovskej o pridelení sudcu JUDr. Lukáša Ilenina ako zákonného sudcu v sporovom konaní vedenom na mestskom súde pod sp. zn. B5-29Cb/112/2018 na základe dodatku rozvrhu práce mestského súdu, ako aj uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3Ncb/18/2024-933 z 11. októbra 2024, ktorým došlo k vybaveniu námietky zaujatosti vznesenej sťažovateľom proti sudcovi JUDr. Lukášovi Ileninovi prejednávajúcemu už označený spor. Navrhuje, aby ústavný súd zrušil opatrenie predsedníčky mestského súdu, ako aj uznesenie krajského súdu, veci im vrátil na ďalšie konanie a priznal mu náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ vystupuje ako žalobca v určovacom súdnom spore vedenom v súčasnosti na mestskom súde, pričom vec bola pridelená sudcovi JUDr. Lukášovi Ileninovi.

3. Sťažovateľ podal proti sudcovi námietku zaujatosti, pretože bol toho názoru, že sudca nebol vybraný náhodným výberom na základe programových a technických prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, ale bol vybratý na základe rozhodnutia

predsedníčky mestského súdu, ktorá „je uvádzaná v Kočnerovej Threeme ako zaujatý sudca v prospech [REDAKOVANÉ]“. Postup predsedníčky mestského súdu považoval za svojvoľný a domnieva sa, že predsedníčka vie so sudcom komunikovať a zabezpečiť výsledok v konaní pre [REDAKOVANÉ].

4. Mestský súd predložil námietku zaujatosti na rozhodnutie krajskému súdu podľa § 54 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Krajský súd napadnutým uznesením rozhodol, že sudca nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na mestskom súde. Podľa jeho názoru sťažovateľ nepreukázal dôvody, pre ktoré by bolo odôvodnené mať pochybnosti o nezaujatosti sudcu so zreteľom na jeho pomer k sporu, stranám sporu, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní. Predložený prepis z aplikácie Threema sa má vzťahovať na obdobie, keď sudca Ilenin ešte ani nebol sudcom Okresného súdu Bratislava I, pričom z textu nevyplývajú skutočnosti, ktoré by sa ho mohli týkať. Námietka sťažovateľa tak smeruje najmä ku vzťahu sudcu a predsedníčky mestského súdu. Skutočnosť, že predsedníčka mestského súdu rozhodovala v inom spore týkajúcom sa sťažovateľa, neodôvodňuje pochybnosti o nezaujatosti sudcu Ilenina. Tie nevyplývajú ani z pracovného charakteru vzťahu medzi predsedom súdu a sudcom daného súdu. Vyjadrenia sťažovateľa vo vzťahu k predsedníčke súdu krajský súd vyhodnotil ako subjektívne názory sťažovateľa, ktoré nemôžu dôvodne vyvolať pochybnosti o nezaujatosti sudcu Ilenina. K námietke sťažovateľa o nesprávnom pridelení veci sudcovi (nesprávne obsadenie súdu) zdôvodnenej postupom predsedníčky súdu, ako aj zákonnosťou rozvrhu práce, resp. obsadenia súdu, krajský súd s poukazom na § 365 ods. 1 písm. c) CSP uviedol, že ide o odvolací dôvod, ku ktorému sa majú možnosti strany sporu v odvolacom konaní vyjadriť, pričom o ňom nerozhoduje nadriadený súd, ale inštančne vyšší súd.

5. Nadväzne zosumarizoval, že pri preskúmaní námietky zaujatosti nezistil žiadne dôvody, pre ktoré by bolo možné mať pochybnosti (subjektívne ani objektívne) o nezaujatosti sudcu Ilenina. Tieto nemožno mať ani so zreteľom na spôsob pridelenia sporu na rozhodnutie, keďže mu boli nevybavené veci po rodičovskej dovolenke vrátené dodatkom č. 5 k rozvrhu práce na rok 2024 (podľa pravidiel určovania zákonného sudcu pri dlhodobej neprítomnosti sudcu nepresahujúcej 1 rok). Posudzovanie zákonnosti rozvrhov práce súdov nižšej inštanície, dodatkov, spôsobu prerokovania dodatkov prípadne vyhodnotenia námietok ak sú podané, môže byť predmetom odvolania.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstate opakuje argumenty, ktorými odôvodňoval svoju námietku o zaujatosti sudcu. Je presvedčený, že predsedníčka mestského súdu zasiahla do jeho práv, keď nevybrala sudcu Ilenina na základe náhodného výberu, ale tento výber vykonala svojvoľne a zrejme aj úmyselne. Jej opatrenie, ako aj napadnuté uznesenie trpí vadami svojvôle, ktoré majú za následok porušenie práv sťažovateľa.

7. S poukazom na relevantné ustanovenia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) sťažovateľ namieta, že ak je zákonný sudca dlhodobo neprítomný (viac ako 6 týždňov), tak sa konania, v ktorých bol ustanovený za zákonného sudcu, prerozdedia náhodným výberom pomocou technických

a programových prostriedkov v zmysle rozvrhu práce alebo jeho zmeny. Na druhej strane, ak by vznikla náhla prekážka (na čas kratší ako 6 týždňov), ktorá bráni zákonnému sudcovi vykonávať úkony a rozhodovať v konaní, tak konanie bude pridelené sudcovi, ktorý je v zmysle rozvrhu práce určený na zastupovanie zákonného sudcu.

8. Z odpovede predsedníčky mestského súdu zo 17. septembra 2024 na žiadosť sťažovateľa o poskytnutie informácie vyplynulo, že sudca Ilenin nastúpil na rodičovskú dovolenku a všetky jeho nevybavené konania sa prerozdělili náhodným výberom medzi sudkyne Z. Moťovskú a JUDr. M. Žákovú (dodatok č. 1 k rozvrhu práce na rok 2024 z 15. februára 2024) a že sudkyňiam Z. Moťovskej a M. Žákovej boli odňaté všetky nevybavené veci, ktoré im boli prerozdelené na základe dodatku č. 1 (dodatok č. 5 k rozvrhu práce na rok 2024 z 15. júla 2024).

9. V zmysle dodatku č. 1 bolo sporové konanie pridelené sudkyňi Z. Moťovskej. Tá bola síce vybratá do konania na základe náhodného výberu pomocou technických a programových prostriedkov, avšak nie zo všetkých aktívnych sudcov mestského súdu konajúcich v oddelení „Cb“, ale len z dvoch sudcov, a to sudkyň Z. Moťovskej a M. Žákovej. Z. Moťovská ako predsedníčka mestského súdu tak sama rozhodla, že sporové konanie bude pridelené jej alebo M. Žákovej, keď ostatných sudcov zaradených do oddelenia „Cb“ vylúčila z náhodného výberu.

10. Dodatok č. 1 bol vydaný 15. februára 2024 a dodatok č. 5 bol vydaný 15. júla 2024, čo predstavuje časový úsek medzi jednotlivými rozvrhmi v počte päť mesiacov. Z uvedeného vyplýva, že *„obdobie, počas ktorého bol sudca L. Ilenin neprítomný na MS BA III presahuje šesť mesiacov, čiže sa jedná o dlhodobú neprítomnosť zákonného sudcu, a preto mal byť zákonný sudca nasledujúci po rodičovskej dovolenke L. Ilenina vybratý náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti SR“*.

11. Okrem toho sťažovateľ tvrdí, že predsedníčka mestského súdu bola a je zaujatá k strane sporu [REDAKOVANÉ] a jeho spoločnostiam, a to okrem iného v spojení so skutočnosťou, že ako predsedníčka mestského súdu priamo porušila zákon o súdoch, keď zasiahla do náhodného výberu zákonného sudcu v konaní zjavne v úmysle zasahovania do nezávislosti súdneho konania. Predsedníčka mestského súdu porušila náhodný výber a zabezpečila výber sudcu Ilenina tak, že tento bol priamo ustanovený vo veci zjavne z dôvodu, že predsedníčka vie so sudcom komunikovať a zabezpečiť výsledok v konaní pre [REDAKOVANÉ]. Z uvedených dôvodov nezákonne vybratý sudca L. Ilenin nespĺňa objektívny test nezaujatosti.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Z čl. 46 ods. 1 ústavy vyplýva právo účastníka súdneho konania (strany sporu) na nestranný súd, ktorému zodpovedá ústavná povinnosť súdov prerokovať a rozhodnúť každú vec tak, aby voči účastníkom (stranám) postupovali nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadŕžali a objektívne posúdili všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutie vo veci. Obsahom základného práva na prerokovanie veci nestranným súdom je povinnosť súdu ústavne akceptovateľným spôsobom prerokovať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (*mutatis mutandis* I. ÚS 73/97, II. ÚS 285/2015).

13. Ústavný súd opakovane vyslovil, že rozhodovanie o námietke zaujatosti sudcu je rozhodovaním o procesnej otázke a je nezávislým od rozhodovania súdu v merite veci. Okolnosť, že o veci rozhodoval sudca, ktorý mal byť vzhľadom na jeho pomer k sporu, stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní zakladajúci dôvodnú pochybnosť o jeho nezaujatosti, vylúčený, je dôvodom na uplatnenie riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku, resp. Trestného poriadku, a preto ústavný súd poväčšine v prípadoch, ak má byť predmetom ústavného prieskumu rozhodnutie, ktorým sa rozhodlo o námietke zaujatosti sťažovateľa, vyslovuje nedostatok svojej právomoci na preskúmanie takého rozhodnutia, prípadne neprípustnosť ústavnej sťažnosti z dôvodu nevyčerpania dostupných prostriedkov nápravy.

14. Za danej situácie ústavný súd s poukazom na právne závery, ku ktorým dospel v uznesení sp. zn. IV. ÚS 207/2022, konštatuje, že konanie o námietke zaujatosti predstavuje len parciálny procesný postup všeobecného súdu smerujúci k rozhodnutiu slúžiacemu na zabezpečenie rozhodovania veci nestranným súdom. Napriek tomu, že sťažovateľ nemá proti rozhodnutiu o námietke zaujatosti možnosť podať opravný prostriedok v systéme všeobecného súdnictva, svoj nesúhlas s takýmto postupom môže uplatniť v rámci ústavnej sťažnosti smerovanej proti rozhodnutiu vo veci samej (III. ÚS 206/2023).

15. Za týchto okolností a v tomto štádiu súdneho konania by meritórny ústavno-súdny prieskum ústiaci do eventuálnej korekcie prípadného neústavného uznesenia krajského súdu o sťažovateľom nastolenej čiastkovej otázke (zaujatosť sudcu), resp. opatrenia, znamenal popretie subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúcej z čl. 127 ods. 1 ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“), keďže by v rozpore s jej zmyslom uprednostnil prieskum prostriedkami ústavného súdnictva pred ústavou priorizovanými prostriedkami súdnictva všeobecného. Sťažovateľ v podstate ani nenamieta správnosť právnych záverov, ku ktorým dospel krajský súd, ale opätovne argumentuje v prospech pozitívneho záveru o ním vznesenej námietke zaujatosti. Právomoc ústavného súdu vo vzťahu ku kritike, s ktorou sa naň sťažovateľ obrátil, môže nastúpiť až v konaní o prípadnej ústavnej sťažnosti smerujúcej proti meritórnemu, resp. konečnému rozhodnutiu, a to za podmienky, že vyčerpá všetky právne prostriedky ochrany jeho základných práv, ktoré mu účinná právna úprava poskytuje [rozhodovanie vylúčeným sudcom možno namietať v odvolacom [§ 365 ods. 1 písm. c) CSP] aj v dovolacom konaní [§ 420 písm. e) CSP)].

16. Preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. januára 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu